

припадає 11%, гідроенергію – 2,3%, енергію вітру – 0,026%, сонячну енергію – 0,039%, геотермальну енергію – 0,442%.

У країнах Європейського Союзу є обов'язковим досягнення 20% нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії. Для цього між країнами ЄС зроблено розподіл квот обов'язкового використання відновлювальних джерел енергії, передбачається можливість отримання державної підтримки при дотриманні законодавства із землекористуванням. Пропонується критерії стабільності для різних видів палива, що дозволяє досягти 10% використання рідких біопалив на транспорті та збереження біорізноманіття довкілля.

Отже, на відтворення природно-ресурсного потенціалу здійснює вплив можливість екологізації виробництва і розвиток біоенергетики. Це пояснюють тим, що у аграрному секторі процес виробництва тісно пов'язаний із живими організмами: рослини і тварини, біологічні процеси які протікають за певними законами природи і об'єктивно вимагають пристосування всього ритму виробництва до ритму природи, що характеризує необхідність врахування біологічних особливостей окремих видів природних ресурсів.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Кулешник Т.Я., Національний лісотехнічний університет України, м.Львів

За прогнозами багатьох міжнародних організацій упродовж 21-го століття земельні ресурси, як ресурси глобального значення, стануть об'єктом посиленої конкуренції за різні форми використання та протистояння, зумовленого несумісністю потенційно конфліктних інтересів на національному, регіональному і глобальному рівнях управління.

Зміна землекористування - це прояв безперервного процесу взаємодії людини з біосферою. Стан земельного покриву має важливий вплив на клімат, біогеохімічні процеси, гідрологічні процеси, а також на біологічне різноманіття видів. Скорочення посівних площ на душу населення протягом кількох наступних десятиліть ускладнить належне харчове забезпечення прогнозованого приросту населення. З середини ХХ ст. світова площа посівів зернових на душу населення зменшилась удвічі. Збільшення попиту на продукти харчування та зростання енергетичних потреб зумовлює посилення антропогенного тиску, трансформацію структури землекористування, що призводить до змін клімату, які в свою чергу можуть вплинути на продуктивність і доступність земель, таким чином створюючи потенційно замкнутий круг безвихідної ситуації. Звідси можна зробити висновок, що спроможність передбачити та проектувати майбутній стан земельного покриву є обов'язковою вимогою для здійснення кількісного прогнозування інших глобальних змін.

Зміни землекористування на даний час масштабніші, ніж будь-коли в

історії людства. Це пов'язано із швидкими технологічними змінами і зростанням чисельності населення. Способи землекористування і зміни в ньому відіграють важливу роль у впливі людства на атмосферу, а в кінцевому рахунку і на цілу біосферу. До найважливіших проблем довкілля, пов'язаних із землекористуванням, можна віднести: вирубування і деградацію лісів, зростання викидів газів парникового ефекту внаслідок вирубування лісів і як наслідок глобальне потепління; опустелення; ерозію ґрунтів і деградацію земель. Ландшафти втрачають стабільність, а екосистеми – резистентність до зовнішніх впливів і потенціал щодо надання людству широкого кола так званих екосистемних послуг.

Історичний досвід, а також аналіз актуальних тенденцій суспільного розвитку засвідчують важливість довгострокової політичної стратегії переходу до використання земель на засадах теорії сталого розвитку. Ця зорієнтована на довгострокову перспективу стратегія має передбачати поєднання ефективного регулювання держави з ринковими інструментами екологічної політики, які мають стимулювати впровадження наукових рекомендацій щодо ефективних виробничих і природоохоронних технологій та інновацій, об'єднаних цілями сталого розвитку.

Отже, традиційні способи господарювання та інновації навряд чи адекватно вирішать ці проблеми. У країнах з ринковою економікою необхідні радикальні реформи у політичному управлінні. З одного боку, необхідно розробити стале регулювання, щоб охопити всі залежні від землекористування виробництва і споживання, з метою уникнення серйозних спотворень і згубних наслідків. З іншого боку, очевидним є те, що стратегічний напрямок і орієнтація інновацій на вирішення цих завдань вимагає розробки нових інструментів політики для забезпечення довгострокових цілей переходу від викопних ресурсів економіки до відновлюваних. Це вимагає пріоритетності як у розвитку наукової бази в стратегічно важливих галузях, так і у стратегічній підтримці інвестицій в інновації, які орієнтовані на ведення сталого сільського господарства задля виробництва продуктів харчування, енергії і матеріалів, використання біотехнологій.

СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Богач К.С., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ

Система екологічного менеджменту (СЕМ) – сучасний підхід до врахування пріоритетів охорони навколишнього середовища при плануванні та здійсненні діяльності організації. Вклад СЕМ у формування успіху організації визначається тим, що вона дозволяє систематизувати підходи до запобігання і вирішення екологічних проблем в усіх аспектах діяльності. В сучасних умовах скорочення витрат, викликаних нераціональним використанням ресурсів і матеріалів, втратами тощо, виступає в якості одного з найбільш значущих